

Alkotmánybíróság

Budapest,

Donáti u. 35-45.

1015

Ügyszám: IV/619-1/2020.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/619-1/2020	
Érkezett: 2020 MÁJ 20.	
Példány:	Kezelőiroda: <i>gt</i>
Melléklet:	db

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott

alatti indítványozó 2020. április 21. napján kézhez kapott a tisztelt Alkotmánybíróság felhívására a 2020. március 16. napján kelt alkotmányjogi panaszomhoz kapcsolódóan az alábbi

kiegészítést

terjesztem a tisztelt Alkotmánybíróság elé.

II. Az Alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

Az Alaptörvény megsértett rendelkezései

XXVIII. cikk (1) bekezdése: "Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el."

XXVIII. cikk (7) bekezdése: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti."

Indokolás arra nézve, hogy a sérelmezett és megsemmisíteni kért bírói döntések miatt ellentétesek a megjelölt rendelkezésekkel:

1. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog: „olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembe vételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás méltánytalan, avagy igazságtalan, avagy nem tisztességes" 20/2017. (VII.18.)

Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének értelmezése során számos, a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog tartalmát kitöltő részjogosítványt nevesített már. Ezek különösen a bírósághoz fordulás joga, a tárgyalás igazságossága (ami nem garantálja a döntés igazságosságát), a tárgyalás nyilvánosságának és a bírói döntés nyilvános kihirdetésének a követelménye, a törvény által létrehozott bíróság, a bírói függetlenség és pártatlanság követelmény, továbbá az ésszerű időn belüli elbírálás. Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint a tisztességes bírósági eljárás része az is, hogy az eljárásban biztosítva legyen a fegyverek egyenlősége /22/2014. (VII.15.) AB határozat, Indokolás (49)/. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint amíg az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő jog abszolút, azaz korlátozhatatlan, addig az egyes részjogosultságok más alapjogok vagy alaptörvényi értékek viszonylatában a szükségesség/arányosság kritériumrendszerében érvényesülnek /3223/2018. (VII.2.) AB határozat, Indokolás (27)/ azaz azok korlátozása adott esetben lehetséges.

A bírósághoz fordulás joga

A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező bírósághoz fordulás joga nem egyszerűen azt jelenti, hogy valaki kérelemmel fordulhat a bírósághoz, és ezzel megindíthatja a bírósági eljárást, ha valamely joga vagy kötelezettsége vitássá válik, hanem hogy a jogvitát a bíróság érdemben bírálja el, és arról érdemben, végrehajtó határozatával, végérvényesen döntsön /3124/2015. (VII.9.) AB határozat, Indokolás (35)/. A 36/2014. (XII.18.) AB határozat ezzel összefüggésben visszautalt az 59/1993. (XI.29.) AB határozatra is, miszerint „a bírósághoz való fordulás joga nemcsak a beadványok előterjesztésének jogára szorítkozik, hanem a bírósági eljárásban a fél pozícióját biztosítja a személyeknek. A személyek alanyai, alakítói és nem tárgyai „elszenvedői” a bírósági eljárásnak. Alkotmányban biztosított joguk van arra, hogy a bíróság az eljárásba vitt jogaikat és kötelezettségeiket elbírálja (s ne csak az ezeket tartalmazó beadványokról mondjon véleményt), és arra is lehetőséget kapjanak a bírósági döntés alapjául szolgáló tényállással és jogi kérdésekkel kapcsolatban nyilatkozataik megtételére”. /36/2014. (XII. 18. AB határozat, Indokolás (92)/.

A bírósághoz fordulás jogából következően tehát a bíróságok a kereseti kérelem valamennyi elemének érdemi megvizsgálására (kereseti kérelem kimerítésére) kötelesek. A kereseti kérelem kimerítésének kötelezettsége azt a követelményt támasztja a bírói döntéssel szemben, hogy a bíróságok érdemi vizsgálat eredményeként az ítélet rendelkező részében rendelkezzenek a kereset valamennyi eleméről. A régi Pp. a látszólagos keresethalmaz fogalmát kifejezetten nem nevesítette, azt a következetes bírói gyakorlat alakította ki. A kereseti kérelem kimerítésének kötelezettsége a látszólagos keresethalmaz esetében azt jelenti, hogy a bíróságnak csak egyetlen kereseti kérelem tárgyában kell a rendelkező részben határoznia. Amennyiben a bíróság az elsődleges kereseti kérelemnek helyt ad, a másodlagos kereseti kérelemről semmilyen formában nem kell határoznia. Amennyiben azonban az elsődleges és másodlagos kereseti kérelmet nem találja alaposnak, szükségképpen meg kell vizsgálnia a harmadlagos kereseti kérelmet is. Ez egyenesen következik a Pp. 3. § (2) bekezdésében foglaltakból, mely szerint a bíróság a felek által előterjesztett kérelemhez és jognyilatkozatokhoz kötve van. A Pp. 213. § (1) bekezdése szerint az ítéletben foglalt döntésnek ki kell terjednie a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemre. Az Alkotmánybíróság ezt az álláspontot fogalmazta meg a 24/2018. (XII.28.) AB határozatában is.

A Nyíregyházi Törvényszék a megismételt eljárásban meghozott ítéletében nem vizsgálta meg, és nem bírálta el módosított kereseti kérelmemben megjelölt vagyoni és nem vagyoni kártérítési igényemet. Arra hivatkozott, hogy a véglegesen elbírált jogvita nem tehető a bírói jogkörben okozott

kár megtérítése iránt indult per tárgyává, melynek indokolását a Debreceni Ítéltábla is elfogadott. Nem vizsgálata meg az alapjogi jogsértések körében a per tisztességes lefolytatásához való jogom sérelmére előadottakat. Az ítéletében arra hivatkozott az ügy érdemében hozott bírósági döntések tartalmával összefüggő kifogások, utóbb vitássá nem tehető, melyet a Debreceni Ítéltábla elfogadott.

A Debreceni Ítéltábla a harmadlagos kérelmemet nem vizsgálta és nem bírálta el.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerint, különösen a bírósághoz fordulás jogából, mint a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező részjogosítványából ugyancsak következik, hogy a Debreceni Ítéltábla az elsőfokú ítéletet jóváhagyja, fellebbezési kérelmem elutasítja, ez a döntés nem eredményezheti azt, kereseti kérelmem hivatkozott elemeit egyetlen egy bírói fórum sem vizsgálta meg. A Debreceni Ítéltábla a harmadlagos kérelmemről nem döntött. Az elsődleges és másodlagos keresetemet úgy utasította el, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta csupán indokolásában egészítette ki, módosította azt.

Az Alkotmánybíróság több határozatában (339/B/1993. AB határozat, 607/D/2003. AB határozat) is foglalkozott a bírósági jogkörben okozott kárért való felelősség kérdésével, de ezeknek nem volt tárgya az a kérdés, miszerint amennyiben az alapperben hozott ítélet jogereje kizárja-e az eredeti jogviszony további felülvizsgálatát, akkor gátja-e ez - s ha igen, vajon milyen alkotmányos keretek között – a bírósági jogkörben okozott kár tényleges megítélésének. Ezt a témát a 778/D/2000. AB határozat érintette, melyben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a határozatok kötelező jellegét a jogerő biztosítja, amely kizárja, hogy az adott felek vagy jogutódjaik között ugyanazon jog iránt, azonos tényállás mellett az eredetileg perbe vitt jogviszony újra vitássá tehető legyen, s a jogerő intézménye a jogállamiság részeként alkotmányos követelmény, amelynek tiszteletben tartása a jogrend egészének biztonságát szolgálja. Azt is kiemelte, hogy sem a jogerő, sem az ítéletek kötelező volta nem jelenti azt, hogy az alapeljárásban részt vett fél el lenne zárva attól, hogy – az alapeljárásban hozott határozat jogellenességét állítva, bizonyítva kárát, illetve a sérelmezett határozat és a kár közötti okozati összefüggést – kártérítés iránt folyamodjon, a jogerő csak azt zárja ki, hogy az alapperben hozott határozat újra vitássá legyen tehető- annak viszont nincs akadálya, hogy a bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránti igényt elbíráló bíróság az alapperben hozott határozat tekintetében megállapítsa a jogellenességét, mint a kártérítés egyik feltételét, ugyanakkor azt valóban nem teszi lehetővé, hogy a jogellenesség megállapítása folytán az alapperben hozott határozatot a kártérítési keresetet elbíráló bíróság megváltoztassa vagy hatályon kívül helyezze. Az Alkotmánybíróság szerint a Bszi. 7. §-a nem zárja el a polgárokat attól, hogy bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránt polgári pert indíthassanak, azonban a jogerő alkotmányosan is indokolt védelme érdekében ez a kártérítési per nem az alapperben hozott határozat jogerejének a feloldását jelenti, hiszen a bírósági jogkörben okozott kár megtérítésére irányuló pernek nem tárgya és a jogerő különleges alkotmányos védelme miatt nem is lehet tárgya az ilyen kártérítési pernek az alapperben hozott határozat megváltoztatása, hatályon kívül helyezése.

Ezzel sérült az Alaptörvényben rögzített tisztességes bírósági eljáráshoz való jogból közvetlenül következő jogom, hogy a bíróságok az eljárásba vitt jogokat és kötelezettségeket érdemben nem bírálta el, figyelmen kívül hagyva az Alkotmánybíróság megállapítását.

Tárgyalás igazságossága

A XXVIII. cikk (1) bekezdéséből következik, hogy a bíróságnak a jogvitákat nyilvános tárgyaláson (az alapján) kell elbírálnia. A tárgyalási elv, a szóbeliség és a közvetlenség a polgári peres eljárás alapelvei

közé tartozik. A tárgyaláshoz való jog azt a célt szolgálja, hogy a peres felek előadhassák álláspontjukat, reagálhassanak az ellenérdekű fél állítására.

Ez a megismételt elsőfokú eljárásban is megilleti a feleket.

Az első fokú bíróság elkövetett eljárási szabálysértése miatt, az eljárás újból történő lefolytatására (teljesebb bizonyítás felvételére) az ügy visszakerül az első fokú bírósághoz. Ekkor az első fokú bizonyítási eljárást – bizonyos korlátok között – teljes terjedelmében előlről kell kezdeni. /Alkotmánybíróság 22/2014. (VII.15.) AB határozat, Indokolás (58)/.

A megismételt eljárás követelménye, hogy az elsőfokú bíróság érdemi tárgyalást tartson. a 2019. 06. 24. napján megtartott (29. sz. jegyzőkönyv) tárgyaláson halasztást kértem. A halasztás oka az volt, hogy a 2019. 06.11. napján kelt alperesi nyilatkozatot 2019. 06.20. napján vettem át, ezért a 2019. 06. 24. napján megtartott tárgyalásra, nem tudtam felkészülni az abban foglaltak megválaszolására, melyre nem kaptam lehetőséget, hogy arra érdemben reagáljak.

A bizonyítási indítványom mellőzése nélkül berekesztette a tárgyalást és az addig meglévő iratok alapján hozta meg az ítéletét.

Ezzel sérült a tisztességes tárgyalás tartására vonatkozó Alaptörvényben rögzített jogom.

Ezt az álláspontot fogalmazza meg az Alkotmánybíróság a 15/2002. (III.29.) AB határozat 2. pontjában: „Az Alkotmánybíróság a 6/1998. (III. 11.) AB határozatában a tisztességes eljárás elvének a védelméhez való jog hatékonyságának és a védelemre való felkészülés kellő idejének eszközeinek találkozási pontjaival kapcsolatban egy konkrét ügyben érintett szabályozást vizsgálva a következőket fejtette ki: „Az eljárásban szereplő adatok és dokumentumok teljes megismerése és – megfelelő biztosítékok között – birtoklása is ezek közé a „mindenképpen biztosítandó „ jogok közé közé sorolható.” Említett határozatában az Alkotmánybíróság arra is rámutatott: „Az alapjogok korlátozásának e jogok lényeges tartalma a határa: az Alkotmány 8. § (2) bekezdése kimondja, hogy alapvető jog lényeges tartalmát a törvény sem korlátozhatja. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint valamely alapjog lényeges tartalmát az a korlátozás sérti amely – valamely más alapvető jog vagy alkotmányos cél érdekében – nem elkerülhetetlenül szükséges, továbbá, ha szükséges is, a korlátozás által okozott jogsérelem az elérni kívánt célhoz képest aránytalan.”

Fegyveregyenlőség elve

A Pp. 3. § (6) bekezdése szerint a bíróság kötelessége, hogy a féllel megismertesse a másik fél által a bírósághoz tárgyaláson kívül benyújtott kérelmet, és lehetővé kell tennie, hogy a fél ezekre törvényben előírt határidőben nyilatkozhasson. Ez az elv egyenesen következik a törvény- és a bíróság előtti egyenlőség alkotmányos elvéből. Az Alkotmánybíróság a 6/1998. (III.11.) AB határozatában a tisztességes eljárás elvével kapcsolatban kifejtette, hogy az eljárásban szereplő adatok és dokumentumok teljes megismerése és – megfelelő biztosítékok között – birtoklása a „mindenképpen biztosítandó” jogok közé sorolható. Az Alkotmánybíróság az Alkotmány 57. § (1) bekezdésének tartalmi elemét adó azon garanciákból indul ki, amely szerint jogainak érvényesítése érdekében a bíróság előtt mindenki egyenlő eséllyel rendelkezik. Ebből pedig az adott esetre nézve az következik, hogy a peres eljárás során minden, a per tárgyát érintő releváns iratot a peres felek mindegyike ugyanolyan mélységben és teljességben, továbbá azonos módon ismerhesse meg. Ez biztosítja a jogvitában álló peres felek között a „fegyverek egyenlőségét” ezáltal a tisztességes eljáráshoz alkotmányi értelemben vett minőségét. Nincs olyan „elkerülhetetlen szükségesség” amely a tisztességes tárgyaláshoz való jogát korlátozhatná, mivel a tisztességes eljárás, ezen belül a

„fegyverek egyenlősége”, illetve alkotóelemeinek összessége a jelen esetben az alapvető jog lényeges tartalma.

A Debreceni Ítéltábla 2019. január 17. napján kelt Pf.I.20.717/2018/5. sz. végzésében meghatározta, hogy az elsőfokú bíróság a másodfok utasításának megfelelően érdemi eljárást folytasson le.

A megismételt első tárgyalási napon kértem a bírósági meghagyás kibocsátását, mivel a II. r. alperes az első tárgyalási napon továbbra sem terjesztett elő hatályosan elektronikusan ellenkérelmet. A bíróság nem bocsátott ki bírósági meghagyást. A bíróság II. r. alperest a 2019. február 27. napján (10. sz. jegyzőkönyv) felhívta „nyilatkozat megtételére a meghatalmazás hiánya és egyéb kifogásom alapján 2019. március 15. napjáig küldje meg elektronikusan. A II. r. alperes 2019. június 11. napján tett eleget kötelezettségének, mivel 2019. március 13. napján nem a Nyíregyházi Törvényszéknek küldte meg. A 2019. 06.11. napján kelt alperesi nyilatkozatot 2019. 06.20. napján vettem át, ezért a 2019. 06. 24. napján megtartott (29. sz. jegyzőkönyv) tárgyaláson, mivel nem tudtam felkészülni az abban foglaltak megválaszolására, ezért halasztást kértem, melyre nem kaptam lehetőséget, hogy arra érdemben reagáljak.

A bíróság nem biztosította a részemre, hogy egyenlő esélyem és alkalmam legyen arra, hogy tény és jogkérdésben véleményemet kifejtthessem és állást foglaljak a 2019. június 11. napján benyújtott II. r. alperes nyilatkozatával kapcsolatban.

Ezek a tényállási elemek külön-külön is, de ez egymással szoros összefüggésük folytán megvalósítják a tisztességes eljáráshoz való alapjog sérelmét, hiszen az ügy érdemi elbírálásának lehetőségét korlátozzák. Sérült az a garancia, mely lehetővé tette volna, hogy bizonyítást kezdeményezzek. A II. r. alperes egyértelmű késedelmét figyelmen kívül hagyta. A bíróság megsértette a fegyverek egyenlőségének követelményét a Pp. 3.§ (6) bekezdésében rögzített kötelezettsége nem egyszerűen az iratokba történő betekintés lehető tételét rendezi, hanem alapvető szinten rögzíti, hogy a felek perbeli esélyegyenlőségének biztosítása a bíróságtól is aktív szerepvállalást követel meg.

Pártatlanság követelménye

„ A bírósági eljárásokban a pártatlanság követelményének érvényesülését az eljárási törvények hivatottak biztosítani” (3192/2017.(VII.21.) A határozat, Indokolás (15). A pártatlan bírósághoz való jog alapjogként, mint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog egyik lényeg eleme, az adott bírósági ügyben eljáró bíróval, bírákkal szemben az ügy, valamint az abban részt vevő felek iránti elfogulatlanság követelménye (3192/2017. (VII.21.) AB határozat, Indokolás (13). „ A pártatlanság követelményének van egy szubjektív, a bíró magatartásában rejlő és objektív, a szabályozásban megnyilvánuló követelménye (36/2013. (XII.5.) AB határozat, Indokolás (48)/. A pártatlanság követelménye értelmében el kell kerülni, minden olyan helyzetet, amely jogos kétséget kelt a bíró pártatlansága tekintetében (3242/2012. (IX.28.) AB határozat, Indokolás (13)/. Az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében a törvény által felállított bíróság függetlensége és pártatlansága egy olyan általános jogelv, amely a legalapvetőbb emberi jogok közé tartozik (lásd például: 34/2013. (XI.22.) AB határozat, Indokolás (25)/. Független és pártatlan bíráskodás hiányában az egyéni jogok érvényesítése szenved csorbát. Mindebből következik, hogy a tisztességes bíróság tárgyalás követelményrendszerének szerves részét alkotó függetlenség és pártatlanság a demokratikus jogállamokban feltétlen érvényesülést kívánó alkotmányos igényként jelentkezik (34/2013. (XI.22.) AB határozat, Indokolás (28), lásd erről még: 7/2013. (III.1.) AB határozat, Indokolás (24)/” (21/2016.(XI.30.) AB határozat, Indokolás (38). „ Az Alkotmánybíróság a bírói pártatlanság megítélése során figyelembe veszi (erre nézve lásd: 34/2013.

(XI.22.) AB határozat, Indokolás (32)/, az Emberi Jogok Európai Bíróságának erre vonatkozó joggyakorlatát, mely a bírói pártatlanság megítélésénél kiemelt jelentőséget tulajdonít a külső látszatnak. Ezzel összefüggésben a 34/2013. (XI.22.) AB határozat kiemeli, hogy azokban az ügyekben, amelyekben a bírák pártatlansága kérdőjeleződik meg, fontos ugyan az eljárás alá vont személy kéteyle, azonban annak van döntő jelentősége, hogy ez a kéteyle objektív szempontok alapján igazolható-e, vagyis a bíró pártatlanságának látszata válik-e kétségesse (Indokolás (28))” (3192/2017.(VII.21.) AB határozat, Indokolás (14)).” 3027/2018. (II.6.) AB határozat, Indokolás (62).

A megismételt elsőfokú eljárás során Debreceni Ítéltábla végzésében meghatározottak alapján az eljárás lefolytatása során a II. r. alperest megillető jogokat nem élvezhettem. Bírósági meghagyást nem bocsátott ki, viszont a II. alperes felé Pp. 135. §-ának (4) és (5) bekezdése alapján nem intézkedett a meghatalmazás pótlásáról, annak határidőben történő betartatását nem vizsgálta. Részemre nem biztosította a II. r. alperes nyilatkozatára az észrevételem megtételét. Nekem minden egyes beadványt, teljes bizonyító erejű magánokiratként, két tanú aláírásával kellett benyújtanom. Ha ezt elmulasztottam, figyelmeztetett és azt visszaküldte, annak pótlása miatt. A II. r. alperes vonatkozásában hivatalos tudomása miatt nem tartotta be a Pp. 50. § és a Pp. 66.-73. §-a előírásait.

A megismételt eljárást a másodfokú bíróság döntésének megfelelő, az eljárási törvények betartása mellett kellett volna lefolytatnia a Nyíregyházi Törvényszéknek. Részemre is biztosítania kellett volna azokat a jogokat, melyeket a II. r. alperes részesült. Ezek hiánya miatt az elsőfokú eljárás módja a II. r. alperesnek kedvezett, amely nem felel meg a tisztességes eljárás követelményének.

Ezzel sérült a pártatlanság követelménye, mivel igazolható, hogy a bíró pártatlanságának a látszata vált kétségesse.

A korábbi alkotmánybírósági gyakorlatot megerősítő és továbbgondoló 25/2013. (X.4.) AB határozat a következőképpen fogalmaz: „ a pártatlanság követelménye azt hivatott elősegíteni, hogy az ítélező bíró az ügyben résztvevő felekkel szembeni elfogultságtól vagy előítéletektől mentesen bírálja el az ügyet és hozza meg döntését. A pártatlanság követelménye egyfelől a bíró magatartásával és hozzáállásával szembeni elvárásként jelentkezik. Másfelől azonban mércét állít a jogszabályi környezettel szemben is. E mérce szerint az eljárási szabályoknak törekedniük szükséges minden olyan helyzet elkerülésére, amely a bíró pártatlanságát illetően jogos kétségeket ébreszthet. Ebből fakad, hogy a konkrét ügyben a bírónak nemcsak tárgyilagosan szükséges ítéleznie, de pártatlan ítélezés látszatának megőrzése is feladata” (Indokolás (26)). A pártatlanság követelménye értelmében tehát el kell kerülni minden olyan helyzetet, amely jogos kétséget kelt a bíró pártatlansága tekintetében /3242/2012.(IX.28.) AB határozat, Indokolás (13)/.

Jogértelmezés alkotmányos követelménye

Az Alkotmánybíróság több esetben is megállapította, hogy az Alaptörvény 28. cikke és XXVIII. cikk (1) bekezdése természetes fogalmi egységet alkotnak. A jogértelmezés Alaptörvényben rögzített elveinek betartása minden kétséget kizáróan részét képezi a tisztességes bírósági eljárásban megvalósuló jogértelmezéssel szemben állított minimális alkotmányos követelményeknek. Az Alkotmánybíróság később számos határozatában megerősített, és hatályos, következetes gyakorlatának megfelelő, 6/1998. (III.11.) AB határozatában megállapította, hogy a „fair trial olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása

dacára lehet az eljárás „méltánytalan” vagy „igazságtalan”, avagy „nem tisztességes” (ABH1998,95.) legutóbb megerősítette a 3254/2018. (VII.17.) AB határozat, Indokolás (41). Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatában a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog érvényesülésének megítélését minden esetben tartalmi vizsgálathoz kötötte: „elemezte az alapjog állított sérelmére vezető jogszabályi környezetet és bírói döntést, a szabályozás célját és a konkrét ügy tényállását, majd pedig – mérlegelés eredményeként – mindezekből vont le következtetéseket az adott esetre nézve megállapítható, alapjogsérelemre nézve”. (20/2017. (VII. 18) AB határozat (továbbiakban Abh2.) Indokolás (17). (Alkotmánybíróság 23/2018. (XII.28) AB határozata, Indokolás (26-27).

Az Alkotmánybíróság az Abh2.-ben kapcsolta össze a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot és az önkényes jogalkalmazás tilalmát. Elvi éllel kimondta: „(a) bírói függetlenségnek nem korláta, sokkal inkább biztosítéka a törvényeknek való alávetettség: a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia. Ha a törvénynek való alávetettségtől a bíróság oldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelvével /Indokolás (23).” (Alkotmánybíróság 23/2018. (XII.28) AB határozata, Indokolás (28).

A bíróság feladata a jogértelmezése, azonban feladatát csak az Alaptörvény keretei között, a jogalkotói cél elsődleges figyelembevételével, de semmiképpen sem annak ellenére gyakorolhatja. Ezen rendelkezés a hatalommegosztás elvének érvényesülését biztosítja, hogy kizárja, hogy a bíróság a jogértelmezése során jogalkotóvá váljon. A jogértelmezés nem válhat a jogalkalmazó szerv önkényes, szubjektív döntésének eszközévé. Ellenkező esetben sérülne a jogbiztonság követelménye, a jogalkalmazó szervek döntéseire vonatkozó kiszámíthatósági és előreláthatósági elvárás (20/2017.(VII. 18.) AB határozat, Indokolás (45). Jelen ügyben a döntés jellegét az alapozza meg, hogy a bíróság tudatosan mellőzte az Alaptörvény 28. cikk és a XXVIII. cikk (1) bekezdése alapján annak alkalmazását, pontosan meg nem jelölt jogszabályhelyre, illetve meg nem határozható forrásra hivatkozva annak alkalmazását elvette.

Jelen ügyben a bíróságok jogértelmezése nem felel meg a jogszabály céljának, mivel az alábbi előírásokat figyelmen kívül hagyta:

- Az elektronikus kapcsolattartás vonatkozásában

A Pp. 394/I. § b) az egyéb beadványban foglalt nyilatkozat hatálytalan és úgy kell tekinteni, hogy az elektronikus úton kapcsolatot tartó nyilatkozatot egyáltalán nem tesz. Az Alkotmánybíróság 3274/2018.(VII. 20.) AB határozat, Indokolás (32), Kúria Mfv.III.10.229/2018/6. sz. ítélete, BH 2019.6.174., BH 2019.3.89. Kúria Döntései.

Értelmezésem szerint a Pp. 394/I. § b) szerinti esetben, köztük a Pp. 105- 110. § előírásai, erre vonatkozó kifejezett rendelkezés hiányában nem alkalmazható.

- A Debreceni Ítéltábla hivatalos tudomása van arról, hogy a II. r. alperes elnöke [REDACTED]

A Pp. 163. § (3) bekezdésében rögzített kötelezettség megszegése a Legfelsőbb Bíróság szerint az ügy érdemi elbírálására lényegesen kiható eljárási szabálysértésnek minősül, ha a bíróság a korábbi perben hivatalos tudomására jutott tényeket anélkül fogadja el valószínű, hogy a hivatalos tudomás forrását megjelölve a felek figyelmét erre felhívna (BH2007.416.)

- A képviselőre vonatkozó meghatalmazás és annak benyújtása

Az Alkotmánybíróság korábban azt is megállapította, hogy a jogi képviselőre vonatkozó rendelkezések egyértelműen szabályozzák a meghatalmazáson alapuló jogi képviselő terjedelmét, tárgyi és időbeli hatályát, illetve a korlátozásának a hatókörét a bíróságok irányában. A meghatalmazást ugyanis az első eljárási cselekményt megelőzően kell a bíróságnak benyújtani és (amennyiben maga a meghatalmazás eltérően nem rendelkezik) az azon alapuló jogi képviselői jogosultság az eljárás egészére kiterjed, illetve képviselő jogkörének a bíróságok irányában történő korlátozása annyiban hatályos, amennyiben a korlátozás a meghatalmazásból kitűnik. (3285/2017. (XI.14.) AB határozat, Indokolás (34).

Pp. 394/J § (2) A jogi képviselő elektronikus kapcsolattartás esetén a keresetlevél vagy az első, a bírósághoz benyújtott beadvány mellékleteként csatolja az általa elektronikus formába átalakított meghatalmazást. A bíróság az eredeti meghatalmazás bemutatására hívja fel a jogi képviselőt az egyezőség megállapítása érdekében, ha e tekintetben alapos kétsége merül fel.

- Az előzményi ügyben hozott jogerős ítélet az alapügyben nem volt vitássá tehető

A Pp. 229. § (1) bekezdése kimondja: „A keresettel érvényesített jog tárgyában hozott ítélet jogereje kizárja, hogy ugyanabból a tényalapból származó ugyanazon jog iránt ugyanazok a felek – ideértve azok jogutódait is – egymás ellen új keresetet indíthassanak, vagy az ítéletben már elbírált jogot egymással szemben egyébként vitássá tehessék (anyagilag jogerős).”

A keresetet a Pp. 130. § (1) bekezdés d) pontja alapján el kellett volna utasítani, vagy a Pp. 157. § (1) bekezdés a) pontja alapján az eljárást megszüntetni. A bíróságok nem utasították el a keresetet, illetve nem szüntették meg az eljárást. Ezzel szemben a bíróságok a keresetet „érdemben” bírálta el, és utasította el az ismertetettek alapján.

Keresetemben én az alapper bíróságának a károkozó magatartását, mulasztását, illetőleg az ebből származó kártérítési felelősség fennállásának vizsgálatát kértem, melyet arra alapoztam, hogy a per során olyan anyagi és eljárásjogi jogszabálysértéseket követtek el, amely okozati összefüggésben állnak az általam állított károsodásaimmal. Ezek a kérdések ugyanis az alapperben nyilvánvalóan nem képezték a vizsgálat tárgyát és ezért annak eredménye sem jelenhetett meg a jogerős ítéletben. (Kúria Pfv.III.21.487/2010/5. sz., Kúria Pfv.III.20.542/2012/6. sz. ítélete).

- A hatályon kívül helyező végzés jogi jellemzői

A hatályon kívül helyező végzés speciális vonása abban jelenik meg, hogy a pervezető tartalom ellenére sem értékelhető Pp. 227. § (2) bekezdésében írt, kötőerővel nem rendelkező, egyszerű pervezető végzésnek, hanem a Pp. 227. § (1) bekezdése szerint minősülő olyan végzésnek tekintendő, amelyhez, mind az azt meghozó másodfokú, mind pedig a per újabb tárgyalására utasított elsőfokú bíróság kötve van.

- A Pp. 2. §-ának (3) bekezdése értelmében az (1) bekezdésben foglalt kötelezettség elmulasztása esetén a fél – alapvető jogait ért sérelemre hivatkozással – méltányos elégtételt biztosító kártérítésre tarthat igényt, feltéve, hogy a sérelem a jogorvoslati eljárásban nem orvosolható. A Pp. 2. §-ának (1) bekezdése értelmében a bíróságnak az a feladata, hogy összhangban az 1. §-ban foglaltakkal a feleknek a jogvitáik elbírálásához, a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jogát érvényesítse.

A jogszabály megfelelő értelmezését több Kúria döntés is segítette a BH +2012. 9.380. Pfv. III.20.678/2011/3. sz. ítélete, Pfv. III. 21.996/2012/4. sz. ítélete, Pfv. III.20.444/2013/16. sz. ítélete.

A per tisztességes lefolytatásához való jog a bírósággal szemben azt a követelményt támasztja, hogy az eljárás vezetése maga a Pp. amely a polgári peres eljárás alapelveinek megfelelően történjen. A bíróságnak ennek megfelelően azt kell vizsgálnia, hogy e jogsérelmek fennállnak-e. Az eljárás elhúzódása a Pp. 2. § (2) bekezdése alapján a per befejezésének ésszerű időtartama a jogvita tárgyát és természetét, valamint az eljárás lefolytatásának egyedi körülményeit figyelembe véve határozható meg. A követelést megalapozó alapjogi sérelem kérdésében nem lehet anélkül állást foglalni anélkül, hogy ne történne meg az eljárási és ügyviteli szabályok alkalmazásának az ellenőrzése abból a szempontból, hogy azok megsértése jelenti-e az (1) bekezdésben írt alapjogok megsértését. Ezt a követelményt maga az (1) bekezdés rendelkezése támasztja, hiszen az említettek megítélése nélkül e jogok sérelméről állást foglalni nyilvánvalóan nem lehet. Ha pedig az eljárási alapjog megsértése megtörtént maga a jogszabály állít fel védelmet amellett, hogy méltányos elégtétellel ellensúlyozható hátrány következett be.

- Ptk. 349. § (1) és (3) bekezdésben meghatározott speciális feltételek, valamint a Ptk. 339. § (1) bekezdésében írt feltételek együttesen fennállnak az alapperben eljáró bíróságok terhére.

A bírósági jogkörben okozott kár megtérítésének törvényben meghatározott feltétele, hogy az igazságszolgáltatás működésével, bíróság feladatainak ellátása körében kifejtett tevékenységgel vagy mulasztással álljon oki összefüggésben. A kárigény elbírálásának további feltétele, hogy a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a rendes jogorvoslati lehetőséget igénybe vette. A kártérítési peres eljárás az alapperben hozott jogerős ítélettel kapcsolatban nem teremt újabb jogorvoslati lehetőséget, tehát az nem bírálható felül. Nincs akadálya azonban annak, hogy a kártérítési per bírósága vizsgálhassa az alapper bíróságának az esetleges károkozó magatartását, vagy mulasztását, illetőleg az ebből származó esetleges kártérítési felelősség fennállását. Ezek a kérdések ugyanis az alapperben nyilvánvalóan nem képezték vizsgálat tárgyát és ezért annak eredménye sem jelenhetett meg a jogerős ítéletben (Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Pfv.III.20.542/2012/6. sz. ítélete).

A bírósági döntések azért sértik a jogaimat, mer az előző pontokban megfogalmazottak szerinti jogalkotói szándéknak, Alaptörvénnyel összhang szerinti értelmezésnek ellentétesen értelmezik a jogszabályokat. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog és jogorvoslathoz fűződő alkotmányos alapjog csak akkor biztosított, ha a bíróságok a peres eljárás során a jogszabályokat az Alaptörvény 28. cikkének figyelembevételével azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik, és nem pedig önkényes módon. A bíróságok indokolatlanul figyelmen kívül hagyták a hivatkozott jogszabályokat, az Alkotmánybírósági döntéseket, kialakított normákat. A bíróságoknak a jogszabályok adta értelmezési mozgástér keretein belül azonosítania kell a jogszabály céljának érvényesülését, és a bírói döntésben alkalmazott jogszabályokat elsősorban arra tekintettel kellett volna értelmeznie.

Alkotmánybíróság 3095/2016. (V.12.) AB végzés indokolása szerint is: „ha a bírói döntés összefügg alapvető joggal és az adott bírósági ügyben lényeges jog érvek tárgyilagos értékelésével semmiféle módon nem támasztható alá, kétségtelenül alkalmazandó törvény jelentésétől feltűnően elszakadt ésszerűtlen okfejtésen alapul, az elemi logika szabályait semmibe veszi, akkor a jogértelmezés lehet önmagában is alapjogsértő.”

Az Alkotmánybíróság 13/2014. (IV.18.) AB Határozat, Indokolás (51) pontjában megállapította: „Az Alkotmánybíróságnak az alkotmányjogi panasz alapján folytatott eljárásokban elsősorban jogvédelmi szerepe van, mert az Abtv. 26–27. §§ rendelkezései értelmében az a feladata, hogy az Alaptörvényben elismert alapjogoknak ténylegesen érvényt szerezzen. Ebből következően az

Alkotmánybíróság feladatához tartozik annak megválaszolása is, hogy egy adott jogszabály mely jogalkalmazói értelmezése találkozik az Alaptörvényben elismert jogokban rejlő egyes követelményekkel. Az Alkotmánybíróság az alapjogi követelményrendszer érvényesülését a bírói döntések alkotmányos ellenőrzésén keresztül utolsó belföldi fórumként végső soron maga garantálja {8/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [55].”

Indokolási kötelezettség

Az indokolás hiánya vonatkozásában az Alkotmánybíróság, figyelemmel az Alaptörvény 28. cikkében előírt jogszabály értelmezési kötelezettségre is, azt vizsgálja, hogy az indokolási kötelezettséget előíró eljárási jogszabályokat a bíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek megfelelően alkalmazta-e. Az Alkotmánybíróság tehát a rendes bíróságoktól eltérően nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, és tartózkodik attól, hogy jogági dogmatikához tartozó kérdések helytállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]}. [26]

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes bírósági eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes bírósági eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon {lásd 7/2013. (III. 1.) AB határozat Indokolás [34]}. [27]

Keresetemben a Pp. 2. § (3) bekezdésére alapított kártérítést, illetve a megismételt eljárásban annak módosításában a Ptk. 349. § (3) bekezdése, 339. § (1) bekezdése alapján vagyoni és nem vagyoni kártérítés megtérítésére kértem kötelezni a bíróságot. A Pp. 3. § (1) bekezdése szerint a bíróság a polgári ügyek körében felmerülő jogvitát erre irányuló kérelem esetén bírálja el. A Pp. 3. § (2) bekezdése szerint a törvény eltérő rendelkezése hiányában a felek által előterjesztett kérelmekhez, jognyilatkozathoz kötve van, azokat tartalmuk szerint veszi figyelembe.

A Pp. 2. § (1) bekezdése a bíróság a feladataként határozza meg, hogy a feleknek a jogvita elbírálása során a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jogának érvényesítését. A jogerős ítélet az (1) bekezdésben írt kötelezettség közül csak az egyiket vizsgálta, hogy sérült-e az ésszerű időn belül történő befejezéshez való jogom. A másik vizsgálatát nem végezte el, hogy a perek tisztességes lefolytatásához való jogom sérült-e. Nem vizsgálta a vagyoni és nem vagyoni kártérítési igényem sem. Az eljárási bíróságok egyike sem adott számot arról, hogy miért hagyták figyelmen kívül a keresetemben, illetve a fellebbezésben előadottakat az eljárási és ügyviteli szabályok alkalmazásának ellenőrzését, természetesen abból a szempontból, hogy azok megsértése jelenti-e az (1) bekezdésben írt alapjogok megsértését. Ezt a követelményt maga az (1) bekezdés rendelkezése támasztja, hiszen az említettek megítélése nélkül e jogok megsértéséről állást foglalni nem lehet. A vagyoni és nem vagyoni kár vizsgálata során a kártérítési per bírósága nem vizsgálta,

hogy az alapper bíróságának esetleges károkozó magatartását, vagy mulasztását, illetőleg ebből származó kártérítési felelősség fennállását. Ezek a kérdések ugyanis az alapperben nyilvánvalóan nem képezték a vizsgálat tárgyát és ezért annak eredménye sem jelenhetett meg a jogerős ítéletben.

A Pp. 221. § (1) bekezdése értelmében az ítélet indoklásában röviden elő kell adni a bíróság által megállapított tényállást az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével, hivatkozni kell azokra a jogszabályokra, amelyeken a bíróság ítélete alapszik. Meg kell röviden említeni azokat a körülményeket, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, végül utalni kell azokra az okokra, amelyek miatt a bíróság valamely tény nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte.

A perben az első-, másodfokon eljáró bíróságok nem tettek eleget, hogy az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeimet kellő alapossggal megvizsgálják és annak értékeléséről számot adjanak. A bíróságok formailag indokolták a határozataikat, mivel érdemi döntés indokául nem szolgálhat ítélt dologra történő hivatkozás. „Az ítélet megfelelő indoklása nem pusztán formális kötelezettség, hanem ezen múlik az ítélet meggyőző ereje „ (BH 2013.10.287).

„ Az ítéletben pontos tényállást kell megállapítani, az egyes bizonyítékokat részletesen meg kell jelölni és meg kell indokolni részletesen a döntést, annak elutasítását is indokolni kell, a semmis (sommás? sematikus?), általában tett indoklás ellenőrizhető döntés alapja nem lehet” (BH + 2015.4.160.)

A Debreceni Ítéltáblának a Nyíregyházi Törvényszék ítéletét a fellebbezésben kért elsődleges kérelem alapján meg kellett volna változtatnia, olyan kérdésekben is határozhat, amelyeket az elsőfokú bíróság nem tárgyalt, illetőleg nem határozott a Pp. 253. § (3) bekezdésében foglaltak alapján.

A másodfokú bíróságnak a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között kell (és lehet) döntenie, ennek figyelmen kívül hagyása a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére okot adó súlyos eljárási hiba (BH 2017.2.61.).

A másodfokú bíróság a harmadlagos kérelmemet éremben nem vizsgálta meg, és nem indokolta meg annak mellőzésének okát sem.

Az indokolási kötelezettségét azzal is megsértették a bíróságok, amikor az ügy egyik leglényegesebb részéről, az adott tényállásra nyilvánvalóan vonatkozó jogszabályi rendelkezések nem alkalmazása okairól nem adott számot határozatában. A bíróságok önkényesen jártak el akkor, amikor a jogkérdésre nyilvánvalóan vonatkozó jogi normákat nem alkalmazták.

A bíróságok indokolási kötelezettség alkotmányos követelményét megsértették, hogy nem indokolták meg, hogy az adott jogkérdésre irányadó, hatályos jogi normákat miért nem alkalmazta. Másrészt, ezzel párhuzamosan, önkényesen jártak el akkor, amikor a jogkérdésre nyilvánvalóan vonatkozó jogi normákat nem vették figyelembe. Harmadrészt önkényesen jártak el akkor is, amikor döntését egy olyan bírósági joggyakorlatra alapította, amelynek alapjául szolgáló jogi normákat a Kúria, illetve az Alkotmánybíróság több eseti döntésében is meghatározott.

A kellő alapossggal indokolt határozatból tűnhet ki, hogy az ügyet eldöntő bíróságok ténylegesen figyelembe vette-e a előterjesztett bizonyítékokat és érveket.

A bíróságok megsértették az alkotmányos értelemben vett indokolt bírói döntéshez való jogomat azzal, hogy a meghozott döntésüket nem az Alkotmánybíróság által kidolgozott alaptörvényi értelmezésnek megfelelő szinten és tartalommal indokolták meg.

2./ XXVIII. cikk (7) bekezdése: „ Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. A jogalkotó a különböző eljárásokra irányadó törvényi szabályozásokban határozza meg az igénybe vehető jogorvoslati lehetőségeket és azok igénybevételének a módját /22/2014. (VII.15.) AB határozat, Indokolás (95)/, azonban a jogorvoslathoz való jog tekintetében az Alkotmánybíróság gyakorlata számos követelményt határozott meg, amelyeknek meg kell felelnie a jogorvoslati rendszernek. E követelmények vonatkozásában az Alkotmánybíróság gyakorlata az Alkotmány alatt és az Alaptörvény hatályba lépését követően is következetes volt. A jogorvoslat egyik elemeként az érdemi, ügydöntő döntések tekintetében a más szervhez vagy ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetőségének biztosítását rögzítette /35/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás (16)/, melyhez a közigazgatási döntések vonatkozásában társult a bírói út rendelkezésre állásának követelménye is. További elemként határozta meg az Alkotmánybíróság a jogorvoslati fórum abbéli képességét, hogy a sérelmezett döntést felülvizsgálja, és a sérelem fennállása esetén a döntés megváltoztatása vagy megsemmisítése (hatályon kívül helyezése) révén a sérelmet a döntésre visszaható módon orvosolja. Minden jogorvoslat lényegi, immanens eleme a jogorvoslás lehetősége, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát /3020/2018. (I. 26.) AB határozat, Indokolás (37), 35/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás (16)/. Végezetül pedig a jogorvoslathoz való jog a rendes jogorvoslati eszközök igénybevételét foglalja magában /9/2013. (III. 6.) AB határozat, Indokolás (28), 20/2015. (VI.16.) AB határozat, Indokolás (16), vagyis elégséges az egyfokú jogorvoslat.” 25/2018. (XII. 18.) AB határozat, Indokolás (17).

Az Alkotmánybíróság megállapította: „ Nem következik mindebből, hogy a jogorvoslatot elbíróó szervnek a kérelemnek minden körülmények között helyt kell adnia, az azonban feltétlenül, hogy az eljárási szabályok által meghatározott keretek között a jogorvoslati eljárást lefolytassák és a jogorvoslati kérelemben írtakat a jogszabályban foglaltak szerint érdemben megvizsgálják. A jogorvoslati út igénybevételének nem előfeltétele továbbá valamely jog – esetleg alapjog – tényleges sérelmének a bekövetkezése, elegendő, ha az érintett megítélése szerint jogát (jogos érdekét) sérti a támadott döntés. „ (3064/2014. (III.26.) AB határozat, Indokolás (16)-(17)). Alkotmánybíróság 12/2015. (V.14.) AB határozat, Indokolás (26).

A Nyíregyházi Törvényszék 1.P.22.119/2017/33. sz. ítéletében elutasította a keresetemet. A 2018. októberrel kelt fellebbezésemet a Debreceni Ítéltábla nem bírálta el, mivel az elsőfokú bíróság a II. r. alperes nyilatkozatai hatálytalanságának következményeit nem alkalmazta, de nem is tett a hatálytalanság kiküszöbölésére irányuló cselekményt. A Debreceni Ítéltábla 2019. január 17. napján kelt Pf.I.20.717/2018/5. sz. végzésében hatályon kívül helyezte az elsőfokú bíróság ítéletét az 1952. évi Pp. 252. §-ának (2) bekezdése alapján, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A megismételt eljárásban a Nyíregyházi Törvényszék 1.P. 20.104/2019/31. sz. ítéletében ismételt elutasította a keresetemet. 2019. augusztus 21. napján kelt fellebbezésemet a Debreceni Ítéltábla 2020. január 9. napján kelt ítélete helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét, pontosításokkal illetve kiegészítésekkel. A fellebbezésemben foglaltak alapján nem vizsgálta, nem bírálta el a vagyoni és

nem vagyoni kárigényemre előadott érveim mellett a kártérítési igényem tisztességes eljárásra vonatkozó részét sem. A harmadlagos kereseti kérelmemre vonatkozóan az eljárást le sem folytatta.

A másodfokú bíróságnak számot kellett volna adni arról, hogy a fellebbezés indokait mennyiben és milyen okból találta megalapozatlannak, vagy egyébként miért hagyta azokat figyelmen kívül.

A másodfokú bíróság a jogorvoslati lehetőségtől – fellebbezés elbírálása hiányában – ténylegesen megvonta a jogom. Az elsőfokú eljárás jogsértő döntése elbírálatlanul maradt a jogerős ítélet ellenére.

Ezzel nem biztosította a tényleges és hatékony jogorvoslati lehetőséget, ezzel az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének sérelmét idézte elő.

Összefoglalva megállapítható, hogy a perben eljáró bíróságok megsértették a tisztességes eljárásához fűződő jog tartalmát kitöltő részjogosítványokat, a bírósághoz való fordulás jogát, köztük az indokolt bírói döntéshez való jogomat. A másodfokú bíróság megsértette a jogorvoslathoz való alapvető alkotmányos jogomat azzal, hogy az elsőfokú bíróság döntését további vizsgálat nélkül hagyta helyben és harmadlagos kérelmemre vonatkozóan eljárást le sem folytatta. Ezzel az érdemi döntés véglegességének az igényét a jogbiztonság alkotmányos elvét sértették meg.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a beadványomban és annak kiegészítésében részletesen kifejtett indokaim alapján a Debreceni Ítéltábla 2020. január 9. napján kelt Pf.I.20.361/2019/5. sz. ítéletét és a Nyíregyházi Törvényszék 2019. július 3. napján kelt 1.P.20.104/2019/31. sz. ítéletét, mint alaptörvény-ellenes bírói döntéseket megsemmisíteni szíveskedjenek.

Budapest, 2020. május 15.

